ZAPYŠKIO SENAMIESČIO NUMIZMATINĖ MEDŽIAGA

Linas KVIZIKEVIČIUS

2000 metais LII pagal mokslinę programą atliko tyrinėjimus Zapyškio miestelyje (Kauno r.). Kasinėjimų metu buvusio senamiesčio centrinėje dalyje tarp kitų archeologinių radinių rasta ir XVI–XIX a. monetų. Didžiausią numizmatinių radinių dalį sudaro XVII–XVIII a. monetos. XIX a. monetų radiniai labai negausūs. Šurfas 3 ir perkasa 2 kasti greta vienas kito. Atidengus ir ištyrus šurfą, paaiškėjo, kad šioje vietoje stovėjęs pastatas. Tyrinėta perkasa apėmė dalį gyvenamojo namo. Jo viduje aptikta pavienių monetų, o krosnies vietoje rastas sulipusių monetų stulpelis. Jis įvardijamas kaip lobio liekanos. Įdomu tai, kad santaupas sudarė kaimyninių valstybių ir miestų smulkios monetos, apie kai kurių vartojimą vietinėje rinkoje iki šiol nebuvo žinoma. Visų lobio monetų vaizduliai labai nusitrynę.

Visos tyrimų metu aptiktos monetos leidžia datuoti gyvenamojo pastato naudojimo laiką ir miestelio atskirų dalių kultūrinio sluoksnio chronologiją.

Žemiau pateikiamas visų 2000 metais rastų monetų sąrašas.

Šurfas 2

Lenkija:

Jono Kazimiero šilingas, 1664.

Šurfas 3

Prūsija:

Frydricho Vilhelmo II šilingas, 1793.

Rusija:

Ivano IV kapeika, b. d. (po 1560 m.).

Perkasa 1

Lietuva:

Žygimanto II Senojo pusgrašis, 1513;

Žygimanto III Augusto dvidenaris, 1569;

Jono Kazimiero šilingas, 1666.

Nežinomi klastotojai:

Lenkijos Jono Kazimiero šilingo klastotė, d. n.

Prūsija:

Frydricho Vilhelmo šilingas, 1733.

Ryga:

Kristinos šilingas, 1639.

Rusija:

Nikolajaus I 1 kapeika, 1841;

Nikolajaus II 2 kapeikos, 1896;

Nikolajaus II 2 kapeikos, 1906.

Vokietija:

Vilhelmo II 2 pfenigai, 1914;

Sudegusi 3 grašių dydžio sidabrinė moneta.

Perkasa 2

Lietuva:

Žygimanto IV Vazos dvidenaris, 1613;

Žygimanto IV Vazos dvidenaris, 1621;

Jono Kazimiero šilingas, 1666;

Jono Kazimiero šilingas, 166?

Prūsija:

Frydricho Vilhelmo III 1/2 grašio, 1811.

Ryga:

Žygimanto III Vazos šilingas, 161?

Perkasoje 2 rasto lobio monetos

Bergas:

Maksimilijono Juozapo 3 štuberiai, 1803.

Frankfurtas:

1 heleris, 1773–1790 m. Pinigų meistras Pilypas Bunsen.

Liežas:

Johano Teodoro fon Bayerno liardas, 1745.

Padebornas:
Vilhelmo Antano 1 pfenigas, 1766.
Prūsija:
Frydricho II 1/48 talerio, 1773, 1779.
Vydas-Runkelis:
Johano Liudviko Adolfo 1 pfenigas, 1751 ar 1762 m.
Vokietija:
XVIII a. varinė moneta;
XVIII a. 1 pfenigas.
Zelandija:
duitas, 1783.
Perkasos 2 aplinka. Atsitiktiniai radiniai nuo žemės paviršiaus
Lenkija:
Jono Kazimiero šilingas, 166?
Aleksandro I 1 auksinas, 1818;
Nikolajaus I 1 grašis, 1836;
Lietuva:
Jono Kazimiero šilingas, 1661, 1665, 1666.
Prūsija:
Frydricho Vilhelmo III 1 pfenigas, 1821;
Frydricho Vilhelmo 4 pfenigai, 182? Lobio moneta.
Rusija:
Anos Joanovnos denga, 1737;
Jelizavetos Petrovnos denga, 1744.
Pakrantė
Karališkoji Prūsija:
Gustavo II Adolfo pusantrokas, 1633.
Lenkija:
Jono Kazimiero šilingai, 166? (2), 1663, 1664.
Lietuva:
Žygimanto IV Vazos dvidenaris, 1620;
Jono Kazimiero šilingai, 1665 (2), 1666.
Prūsija:
Frydricho Vilhelmo IV 1 pfenigas, 1827;
Frydricho II 3 grašiai, 1785.
Rusija:
Aleksandro III 1/2 kapeikos, 1889, 1897;
Nikolajaus II 1 kapeika, 1906.

NUMISMATIC MATERIALS FROM ZAPYŠKIS OLD TOWN

On the investigation of Zapyškis (Kaunas district) Old Town habitation zone by LIH in 2000, many single coins dated to the 16th – early 20th centuries as well as remains of the hoard (10 coins) dated to the early 19th century hidden in remains of a stove of a building were found. The list of the collected coins is attached.

DESIUKIŠKIŲ LOBIS (1801/1999)

Virgilijus POVILIŪNAS

TIM sužinojo, kad 1999 m. rugsėjo ar spalio mėnesį kasant bulves Desiukiškių kaime, Skiemonių sen., Anykščių r., Vytauto Stanislovo Juodelio žemėje buvo rasti keli XVIII a. pabaigos – XIX a. pradžios olandiški dukatai. 2000 m. rugpjūčio 29 dieną TIM darbuotojai metalo ieškikliu patikrino lobio vietą. Buvo ištirta apie 500 m^2, rasti tik keli metaliniai daiktai: varžtas, vamzdžio galas, šovinio tūtelė. Apie 100 m^2 patikrinta detaliau. Apie 22 cm gylyje buvo rastas 1786 m. Utrechto (Olandija) dukatas. Vilius Juodelis nurodė, kur buvo rasti trys olandiški dukatai. Vieną